

Кабмін затвердив граничні торговельні надбавки на бензин та дизель: що робити замовникам?

Із 14.05.2021 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2021 № 474 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2020 р. № 341 і від 9 грудня 2020 р. № 1236» (далі — Постанова № 474), згідно з якою на період дії карантину встановлено **граничний рівень торговельної надбавки на автомобільне пальне, а саме в розмірі:**

не більше 7 гривень з урахуванням ПДВ, що нараховується до середньої вартості 1 літра дизельного палива;

не більше 5 гривень з урахуванням ПДВ, що нараховується до середньої вартості 1 літра бензинів автомобільних.

Також Постанова № 474 містить порядок визначення та опублікування середньої вартості 1 літра дизельного палива та бензинів автомобільних. *Що означає ця постанова для публічних закупівель?*

Текст Постанови № 474 не містить жодних обмежень щодо кола осіб, яких вона стосується, тож перша панічна думка після прочитання цього акта: негайно переглядати ціни за чинними договорами та корегувати умови оголошених процедур закупівель. **СТОП! Насправді замовникам публічних закупівель не треба робити абсолютно нічого, бо сфери публічних закупівель Постанова № 474 взагалі не стосується!**

Правила регулювання цін у нашій державі встановлені Законом України «Про ціни і ціноутворення». Відповідно до пункту 12 частини 1 статті 1 Закону України «Про ціни і ціноутворення» торговельна надбавка (націнка) — сума витрат суб'єкта господарювання, що пов'язані з обігом товару та здійснюються в процесі його продажу (реалізації) **у роздрібній торгівлі**, та прибутку. Гранична торговельна надбавка (націнка) є її максимально допустимим рівнем, який повинен враховуватися суб'єктом господарювання під час реалізації товару **в роздрібній торгівлі**.

Таким чином, **гранична торговельна надбавка встановлюється виключно для операцій роздрібною торгівлі (!)**. Роздрібна торгівля — це реалізація товарів споживачам на загальних, однакових для всіх умовах згідно з публічним договором. Нагадаємо, що публічний договір, відповідно до статті 633 Цивільного кодексу України, — це договір, у якому одна сторона — підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг **кожному, хто до неї звернеться** (роздрібна торгівля, перевезення транспортом загального користування, послуги зв'язку, медичне,

готельне, банківське обслуговування тощо). **Умови публічного договору встановлюються однаковими для всіх споживачів**, крім тих, кому за законом надані відповідні пільги, і **підприємець не має права відмовитися від укладення публічного договору за наявності в нього можливостей надання споживачеві відповідних товарів** (робіт, послуг).

Отже, **встановлені Постановою № 474 граничні торговельні надбавки, що нараховуються до середньої вартості 1 літра дизельного палива та автомобільних бензинів, застосовуються лише у сфері роздрібної торгівлі.**

Натомість у сфері публічних закупівель мають місце виключно **оптові поставки** пального, причому на умовах не публічного, а цілком собі господарського договору, ціна якого визначається, як правило, на конкурсних засадах у порядку, встановленому [Законом України «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон про закупівлі).

Нагадуємо, що відповідно до абзацу 1 частини 4 статті 3 Закону про закупівлі **відносини, пов'язані із сферою публічних закупівель, регулюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.** Постанова № 474 не є складовою законодавства про закупівлі, а отже, не підлягає застосуванню під час проведення придбання товарів, робіт та / або послуг відповідно до Закону про публічні закупівлі.

З викладених вище причин *Постанова № 474 не є підставою і для перегляду ціни товару за вже укладеними договорами про закупівлю.* Ба більше: спричинені Постановою № 474 коливання цін на роздрібному ринку дизельного палива та бензинів автомобільних навіть не будуть враховуватися для цілей застосування пункту 2 частини 5 статті 41 Закону про закупівлі (тобто для збільшення ціни за одиницю товару до 10 % пропорційно збільшенню ціни такого товару на ринку в разі її коливання), адже такі коливання відбудуться на роздрібному ринку, у той час як публічні закупівлі — це ринок оптових поставок.

Висновок

Граничні торговельні надбавки, що нараховуються до середньої вартості 1 літра дизельного палива та автомобільних бензинів, встановлені Постановою № 474, жодним чином НЕ впливають на здійснення публічних закупівель та НЕ є підставою ані для корегування умов оголошених закупівель, ані для зміни умов уже укладених договорів про закупівлю.

Додатково читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](https://radnuk.com.ua) такі публікації:

[«Постачальник піднімає ціну на природний газ: рекомендації НКРЕКП»;](#)

[«Проблемні питання при реєстрації довгострокових зобов'язань та шляхи їх вирішення»;](#)

[«Укладення додаткових угод на підвищення ціни до договору про закупівлю»;](#)

на постачання електричної енергії (без розподілу)».